

Znáte to jméno?

Výročí regionálních osobností na

srpen 2015

PhDr. Marie Ulčová

Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice

Beran, Václav - loutkoherec

* 20. 08. 1920 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 13. 01. 1995 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: (vor): Loutky osiřely. Domažlicko, 5, 1995, 26. 1., č. 4, s. 3., Vzpomínka. Dom. deník, 2, 1995, 26. 1., č. 22, s. 10., Knihovna Muzea Chodska.

Anotace: Ochotník divadelního souboru Havlíček, dlouholetý člen loutkového divadla v pivovaru, vedoucí loutkářského souboru. Iniciátorem vybudování nového objektu pro loutkové divadlo v roce 1969. Také působil jako kronikář souboru. - 95. výr. narození

Biskup, Josef - vlastivědný pracovník

* 15. 08. 1905 - Oseč (okr. Příbram)

+ 09. 07. 1986 - Brandýs nad Labem (okr. Praha-východ)

Místa působení: Dolany na Klatovsku, Staňkov (okr. Domažlice)

Literatura: Knihovna Muzea Chodska., Urban, J.: Regionální publicista Josef Biskup. Klatovský deník, 6, 1997, 30. 10., č. 254, s. 15.

Anotace: Učitel, spisovatel a vlastivědný pracovník. Od roku 1932 navštěvoval Staňkov, odkud pocházela jeho manželka. Společně s J. Polákem redigoval Vlastivědnou knižnici Klatovska (1936-1941). - 110. výr. narození

Bitva u Brůdku v Dalimilově kronice

- 22. 08. 1040 - Brůdek (okr. Domažlice)

Literatura: Kumpera, J.: Osobnosti a Západní Čechy. Plzeň, Ševčík 2005, s. 35., Internetová encyklopedie Wikipedia, heslo Bitva u Brůdku.

Anotace: Dalimilova kronika mj. připomíná vítěznou bitvu Břetislava I. s římsko-německým králem Jindřichem III. v "bavorském lese" u Domažlic. Čechům se podařilo připravit v hustých lesích léčku, které padl za oběť předvoj Jindřichových rytířů. Bližší lokalizace i datum zde chybějí, výslovně se však uvádí pomoc strážců hranic "Chodů" (jedná se o bitvu u Brůdku ve Všerubském průsmyku, která proběhla v srpnu roku 1040). - 975. výr. události

Bubeníček, Jindřich - malíř

* 13. 07. 1856 - Kšely (okr. Kolín)
+ 09. 08. 1935 - Svratka (okr. Žďár nad Sázavou)

Místa působení: Praha, Domažlice, Babylon (okr. Domažlice)

Literatura: Knihovna Muzea Chodska., Hana, O.: Doplnky Kalendária 2005., Informační systém abART na internetových stránkách Archivu výtvarného umění.

Anotace: Malíř-akvarelista a knižní ilustrátor. Předmětem jeho tvorby se stala česká krajina a také historické pamětihodnosti. V roce 1934 pobýval v Domažlicích, v okolí často maloval krajinné motivy například na Babyloně. Pochován v Praze-Uhřetěvesi. - 80. výr. úmrtí

Bumba, Václav, RNDr., DrSc. - astronom

* 14. 08. 1925 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice, Všeruby (okr. Domažlice), Ondřejov

Literatura: Holý, J. P.: K pětasedmdesátinám V. Bumby. Dom. deník, 9, 2000, 24. 8., č. 197, s. 16., Knihovna Muzea Chodska.

Anotace: Syn četnického strážmistra. Vyrůstal v Domažlicích, krátce žila rodina i ve Všerubech. Autor novinových článků, biografických slovníků, příspěvků do astronomických ročenek. Dlouholetý pracovník astronomické observatoře v Ondřejově, poblíž ní i žije. Absolvent Přírodovědecké fakulty UK v Praze, místopředseda Čs. komise Interkosmos, člen mezinárodní astronautické akademie od roku 1981. - 90. výr. narození

Černý, Josef - ředitel Hájenké školy

* 15. 08. 1880 - Kojetín (okr. Havlíčkův Brod)
+ 18. 01. 1955 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice, Budiškovice, Zruč

Literatura: Sborník Velké vzory našeho lesnictví, s. 245-247. Vydáno roku 1958.

Anotace: Lesník, ředitel Hájenké školy a autor odborných publikací. - 135. výr. narození

Čtrnáct, Václav - archeolog

* 23. 02. 1884 - Dýšina (okr. Plzeň-město)
+ 05. 08. 1975 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Plzeň, Domažlice

Literatura: Kalendárium osobností západních Čech na rok 1999, s. 25. Plzeň, SVK 1998.

Anotace: Plzeňský archeolog a muzejník. Získal absolutorium na Filozofické fakultě, obor prehistorie. Roku 1941 byl z nařízení říšského protektora penzionován, po osvobození začal znovu pečovat o pravěké sbírky. Působil i v Domažlicích. - 40. výr. úmrtí

Dobří, Jan Julius, ThDr. - děkan

* 31. 03. 1849 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 03. 08. 1900 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Hana, O.: Jan Julius Dobří, děkan v Domažlicích. Dom. noviny, 3, 1994, 1. 4., č. 13, s. 4., Hana, O.: Domažlický děkan Jan Julius Dobří. Dom. deník, 9, 2000, 3. 8., č. 179, s. 16.

Anotace: Naroděn v rodině domažlického měšťana Tomáše Dobrého. Absolvoval gymnázium a teologická studia v Římě, ordinován 15. 7. 1873 tamtéž. Byl promován na doktora teologie. V Českých Budějovicích působil jako ředitel biskupského studentského semináře. Domažlickým děkanem byl zvolen 7. 8. 1889, ve funkci setrval do své smrti.
- 115. výr. úmrtí

Fajt, Jaroslav - funkcionář ČSTV

* 24. 08. 1925 - Čermná (okr. Domažlice)

Místa působení: Stod, Holýšov (okr. Domažlice), Domažlice

Literatura: Vorlíček, J.: Život vyplněný sportem. Domažlicko, 10, 2000, 30. 8., č. 35, s. 9.

Anotace: Pochází z Čermné, jeho starší bratr tam byl náčelníkem DTJ. Po přestěhování do Holýšova vedl J. Fajt cvičení mužů, po vojně se stal členem výboru TJ a pracoval v něm až do r. 1968. Trénoval holýšovské dorostence. Od roku 1958 byl zaměstnán jako metodik OV ČSTV na okrese Stod. Po zrušení okresu přešel do Domažlic. Postupně pracoval jako řidič, metodik a referent, posledních deset let před důchodem jako tajemník OV ČSTV. Dvacet let rozhodoval fotbalová utkání, byl i rozhodčím atletiky a ledního hokeje. - 90. výr. narození

Ferrarius, Václav - autor latinských veršů

* Domažlice (okr. Domažlice)
+ 25. 08. 1605 - Klatovy (okr. Klatovy)

Místa působení: Klatovy

Literatura: Rukověť humanistického básnictví. 2, s. 139. P., Academia 1966., Vančura, J.: Dějiny města Klatov, s. 690. Klatovy, 1928.

Anotace: Syn Jana Faráře. Roku 1574 žákem Jana Žabonia na škole u sv. Jindřicha v Praze, v roce 1584 byl přijat do koleje Nazaretské, bakalářem se stal roku 1585. Později rektorem u sv. Jiljí, roku 1593 se stal radním písařem v Klatovech. Autor samostatných skladeb i drobných příspěvků, zmiňuje se i o P. Lupáčovi a měšťanech v Domažlicích.

- 410. výr. úmrtí

Halík, Gustav, MUDr. - lékař

* 11. 08. 1865 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 06. 01. 1940 - Poděbrady (okr. Nymburk)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Hana, O.: Výročí MUDr. Gustava Halíka. Dom. deník, 9, 2000, 24. 8., č. 197, s. 16.

Anotace: Narodil se v rodině řeznického mistra Josefa Halíka a Anny, rozené Pekové. Za manželku měl Mathildu, rozenou Florianovou z domu č. 75 na Dolejším předměstí. Působil jako primář domažlické nemocnice a jako praktický lékař. Byl činný i společensky. Člen mnoha místních kulturních spolků a korporací. Zasloužil se o pěvecký spolek Čerchovan, jehož byl zakládajícím členem a později až do roku 1939 i předsedou. Dne 27. 2. 1939 byl jmenován jeho čestným předsedou. Zemřel při léčebném pobytu v Poděbradech, pohřben je v Domažlicích. - 150. výr. narození

Halík, Miroslav, PhDr. - literární historik

* 30. 06. 1901 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 05. 08. 1975 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Domažlice, Praha, Malé Svatoňovice, Strž

Literatura: Domažlický zpravodaj, 17, 1990, leden., Zpravodaj AS Domažlice, 7, 1980, č. 11, s. 4., Kunc, K.: Kdy zemřeli? 1975-1979, s. 44. P., SK ČSR 1979., Holý, J. P.: Dr. M. Halík. Dom. zpravodaj, 18, 1991, č. 8, s. 4., Deník Nová Pravda, 1, 1991, 2. 7., č. 27, s. 5., Karlíková, L.: Čapkův osobní editor Dr. M. Halík. Dom. deník, 2, 1995, 30. 3., č. 76, s. 11., Nikl, I.: Malá vzpomínka na PhDr. Miroslava Halíka. Dom. deník, 19, 27. 07. 2010, č. 172, s. 8., Nikl, I.: Výročí narození PhDr. M. Halíka. Dom. deník, 20, 21. 06. 2011, č. 145, s. 10.

Anotace: Patřil mezi několik málo představitelů literární vědy, kteří se specializovali na studium jediného autora. V tomto případě to byl Karel Čapek. M. Halík po absolvování domažlického gymnázia vystudoval Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy, obory čeština, francouzština a filozofie. Po získání doktorátu v roce 1930 se vrátil do Domažlic a v letech 1930-1934 se zapojil do práce v domažlické knihovně jako její dobrovolný pracovník. Zároveň se podílel na regionální práci muzejní, přednáškové, výstavnické i národopisné. Spolupracoval s Jiřím Hanou. Publikoval řadu studií a článků, především o literatuře na Chodsku. V roce 1934 se stal knihovníkem Ústřední knihovny hl. města Prahy, krátce pracoval na Ministerstvu informací a poté jako bibliograf Národní knihovny. Po nástupu do Ústřední knihovny se začal zabývat dílem bratří Čapků. V r. 1939 byl pověřen péčí o vydání nedokončené prózy K. Čapka Život a dílo skladatele Foltýna. Čapkovské problematice se věnoval až do své smrti 1975, kdy ještě připravil k vydání soubor Čapkových rozhlásků. Od r. 1954 byl jediným editorem vydávání díla bratří Čapků. Působil při založení Muzea bratří Čapků v Malých Svatoňovicích a Domu K. Čapka ve Strži. Bohatý materiál, který o K. Čapkovi soustředil, vyšel pod názvem Karel Čapek. Život a dílo v datech. Byl otcem Tomáše Halíka. - 40. výr. úmrtí

Hnízdo, František - filolog

* 01. 01. 1874 - Vitiněves (okr. Jičín)
+ 30. 08. 1935 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Domažlice, Klatovy, Praha

Literatura: Věstník čes. profesorů, 43, 1935/36, s. 16., Hana, O.: Kalendárium 2000-doplňky.

Anotace: Středoškolský profesor češtiny, latiny a řečtiny. Učil na gymnáziu v Domažlicích (1902-1903), Klatovech a Praze. - 80. výr. úmrtí

Holý, Jiří - funkcionář TJ Jiskra Domažlice

+ 19. 08. 2000 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Vorlíček, J.: Zemřel Jiří Holý. Dom. deník, 9, 2000, 11. 9., č. 212, s. 24.

Anotace: Dlouholetý funkcionář domažlické Jiskry. Působil jako vedoucí družstva dorostenců, nejdéle spolupracoval s trenérem F. Víškem. Zemřel ve věku 53 let.

- 15. výr. úmrtí

Hruška, Antonín - řídící učitel

* 06. 08. 1810 - Kdyně (okr. Domažlice)

+ 05. 07. 1880 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: K připomínce dobrého kantora. Dom. deník, 7, 1998, 3. 3., č. 51, s. 14.

Anotace: Po založení Trojtřídní obecné školy vesnické v Domažlicích se od 1. 10. 1847 stal jejím prvním učitelem a působil na ní až do konce roku 1878 - od 1. 10. 1873 s titulem řídící učitel. - 205. výr. narození

Jmenování divizního generála Bohumila Bočka čestným občanem Domažlic

- 09. 08. 1945 - Domažlice (okr. Domažlice)

Literatura: Hana, O.: Čestní občané města Domažlic. Dom. deník, 7., 1998, 25. 11., 276, s. 14. - 70. výr. události

Konrády, Vlastimil - hudební pedagog

* 13. 08. 1960 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Štípková, V.: Abeceda s... Vlastimilem Konrádym. Domažlický zpravodaj, 30, 2008, č. 2, s. 3, fot.

Anotace: Pochází ze starého muzikantského rodu Konrádyů. Absolvent konzervatoře v Plzni. Povoláním zástupce ředitele ZUŠ Domažlice. Porotce na celostátních folklorních soutěžích, účastník mnoha folklorních festivalů. Ženatý, otec syna a dcery. Člen zastupitelstva města, člen Výboru kulturního, SPOZ a cestovního ruchu. - 55. výr. narození

Köppel, Josef, dr. - středoškolský profesor

* 22. 08. 1905 - Starý Postřekov (okr. Domažlice)

+ 25. 07. 1942 - Mauthausen (Rakousko)

Místa působení: Praha, Mauthausen (Rakousko)

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949. Internetové stránky Ústavu matematiky a fyziky Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity., Internetová databáze Čestí vězňi v koncentračním táboře Mauthausen 1938-1945 na stránkách Památníku Terezín.

Anotace: Narozen ve Starém Postřekově na Domažlicku, působil jako profesor matematiky a fyziky na reálném gymnáziu v Truhlářské ulici v Praze. Zatčen 20. prosince 1941, vězněn v Praze a terezínské Malé pevnosti. Dne 27. dubna 1942 odtransportován do koncentračního tábora Mauthausen, kde zahynul v červenci téhož roku. - 110. výr. narození

Ledvinová, Lenka - atletka

* 11. 08. 1985 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Praha, Plzeň

Literatura: Fait, K.: Lenka Ledvinová má stříbro z mistrovství Evropy. Domažlicko, 17, 2007, 18. 07., č. 29, s. 22, fot., Fait, K.: Ledvinová poletí do Japonska. Domažlicko, 17, 2007, 25. 07., č. 30, s. 21, fot., Fait, K.: Jako první Češka přehodila 70 metrů. Týdeník Domažlicko, 19, 2009, 06. 05., č. 18, s. 12, fot., Internetová encyklopedie Wikipedia, heslo Lenka Ledvinová.

Anotace: Česká atletka-kladivářka, věnující se také vzpírání. Držitelka stříbrné medaile z halového mistrovství Evropy atletů do 22 let z roku 2007, česká rekordmanka v hodu kladivem a mistryně ČR ve vzpírání v hmotnostní kategorii nad 75 kg pro rok 2010. Narozena v Domažlicích. - 30. výr. narození

Löwenthal, Arnošt - úředník

* 23. 10. 1904 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 28. 08. 1940 - Flossenbürg (Německo)

Místa působení: Flossenbürg (Německo)

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949., Internetové stránky univerzity v německém Pasově věnované koncentračnímu táboru Flossenbürg.

Anotace: Úředník židovské národnosti, na počátku 2. světové války uvězněn nacisty v koncentračním táboře Flossenbürg. Zde měl být zastřelen, podle úředních záznamů však zemřel na selhání srdce. Je zdokumentován jako první židovský vězeň, který v tomto táboře zahynul. - 75. výr. úmrtí

Mánes, Quido - malíř

* 17. 07. 1828 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

+ 05. 08. 1880 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Újezd sv. Kříže, Štítary (okr. Domažlice), Chodsko, Praha

Literatura: Toman, Prokop: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 2, s. 81-83. P., Rudolf Ryšavý 1950. Haas, J.: Za malířskou rodinou Mánesů. Domažlické noviny, 2, 1993, 6. 8., č. 31, s. 4.

Anotace: Často maloval vojenské bitvy, pražská zákoutí nebo figurální studie. Bratr Josefa a Amálie Mánesových. Se sourozenci zajížděl do Újezda sv. Kříže k baronu K. Kotzovi na letní pobyty. Bydlel nějaký čas ve Štítarech, aby shromáždil materiál pro obraz Křesťanské cvičení (1868). Autor mnoha figurálních studií z Chodska: Dvě selky, Dudy a dudák, Truhla s ornamenty, obrazu Vesnická hospoda. - 135. výr. úmrtí

Matějček, Antonín, prof. - historik umění

* 31. 01. 1889 - Budapešť (Maďarsko)
+ 17. 08. 1950 - Rataje nad Sázavou (okr. Kutná Hora)

Místa působení: Domažlice, Praha

Literatura: Pravda, 70, 1989, 10. 2., č. 35, s. 5., Nová Pravda, 1, 1990, 31. 8., č. 203, s. 5., Deník Nová Pravda, 1, 1991, 30. 7., č. 49, s. 11., Burda, J.: Objevitel Poleňské madony. Domažlicko, 4, 1994, 3. 2., č. 5, s. 3., Haas, J.: Antonín Matějček. Domažlické noviny, 3, 1994, 11. 2., č. 6, Kunc, K.: Kdy zemřeli? 1937-1962, s. 165. P., SK ČSSR 1962., Karlíková, L.: Matějček na Domažlice rád vzpomínal. Dom. deník, 9, 2000, 12. 9., č. 213, s. 18., Internetové stránky bulletinu Akademie věd ČR, 5/1999, heslo Antonín Matějček.

Anotace: Mládí prožil v Domažlicích, v roce 1907 zde maturoval na domažlickém gymnáziu. Otec zde pracoval jako úředník na dráze. Dějiny umění vystudoval na univerzitě ve Vídni. Člen ČSAV, od roku 1920 profesor Akademie výtvarných umění, od r. 1927 profesor dějin umění na filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Roku 1949 jej povolal Zdeněk Nejedlý za vedoucího odboru umění na Ministerstvu školství. Autor četných odborných publikací a šestidílného Dějepis umění. Rozvinul dvořákovské pojetí uměleckého vývoje jako produktu duchovní atmosféry doby. Hlavní zájem byl soustředěn na středověké malířství. - 65. výr. úmrtí

Matoušek, Miloslav, prof., MUDr., DrSc. - historik lékařství

* 29. 08. 1900 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 01. 04. 1985 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha, Olomouc, Itálie

Literatura: Kubásková, E.: Kdy zemřeli...?, s. 205. P., NK 1992., Závacká, V.: Literární průvodce Chodskem. Domažlice, KBN 1984., Pravda, 66, 1985, 7. 12., č. 289, příloha, s. 8.

Anotace: Absolvent domažlického gymnázia (1911-1919) a Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Působil na gynekologicko-porodnické klinice v Praze, jako vedoucí lékař Pražského sanatoria, čsl. velvyslanec v Itálii (1948-52). Dále pak jako vedoucí odboru min. zahraničí (do roku 1955), univerzitní profesor Univerzity Palackého v Olomouci. Vybuodoval a vedl Ústav dějin lékařství tamtéž. Autor odborných publikací, např. Život Jana Evangelisty Purkyně, České lékařství v druhé polovici 19. století, Naši lékaři ve slovenských stycích atd. Aktivně pracoval v Levé frontě. Dne 11. června 1971 byl jmenován čestným občanem Domažlic. - 115. výr. narození

Mayer, Rudolf, JUDr. - básník

* 13. 10. 1837 - Nová Hospoda u Skránčic (okr. Klatovy)

+ 12. 08. 1865 - Loučim (okr. Domažlice)

Místa působení: Loučim (okr. Domažlice)

Literatura: Slovník českých spisovatelů, s. 320. P., ČS 1964., (vp): Rudolf Mayer a Domažlice. Nové Domažlicko, 13, 1982, 11. 11., č. 46, s. 3., Nikl, I.: Básník Klatovska. Klatovsko, 33, 1992, č. 41, s. 3., (ra): Dva hroby v Loučimi. Plzeňský deník, 1, 1992, 30. 10., č. 41, s. 6., Hana, O.: Český básník JUDr. Rudolf Mayer. Dom. deník, 9, 2000, 26. 8., č. 1999, s. 12., Heidlerová, S.: Soukromé básnickovy otřesy. Domažlicko, 13, 2003, č. 23-25, s. 4.

Anotace: Absolvoval klatovské gymnázium (1855) a práva ve Vídni. Po ukončení studií (doktorát 1864) pobýval u příbuzných v Pošumaví, zvláště v Loučimi u sestry Matyldy Holé, kde předčasně zemřel na tuberkulózu. Psal od roku 1858 do almanachu Máj, do Lumíru, Humoristických listů, Dalibora a Obrazů života. Za života mu vyšlo jen několik básní, mimo jiné sociální balada V poledne, již postihl z celé generace nejvýrazněji pocit sociálních rozporů. Pohřben byl 15. srpna, nad hrobem mu zpíval klatovský pěvecký sbor Šumavan a promluvil spisovatel Alois Šmilovský. Na pomníku hrobu jsou jeho vlastní verše: "Kde máš země svoje ráje? Každý květ tvůj v hrob se sklání! V hrob se všechno, všechno skloní, nic ti věčně nepokvete." - 150. výr. *úmrtí*

První obecní volby

- 20. 08. 1850 - Domažlice (okr. Domažlice)

Literatura: Bolonský, E.: Dějiny města Domažlic, s. 2.

Anotace: Dne 17. března 1849 bylo císařským patentem zavedeno nové zřízení obecní, podle něhož dostaly obce právo volit si samy představenstvo. - 165. výr. *události*

Pučelíková, Milada - učitelka

* 12. 08. 1905 - Merklín (okr. Plzeň-jih)
+ 22. 10. 1962 - Merklín (okr. Plzeň-jih)

Místa působení: Blížejov, Domažlice, Česká Kubice (okr. Domažlice)

Literatura: Hruška, K.: Blížejov ve dnech mnichovské zrady. Dom. deník, 7, 1998, 30. 9., č. 228, s. 14., Holý, J. P.: Chodská národopisná pracovnice a učitelka Milada Pučelíková. Dom. deník, 9, 2000, 30. 8., č. 202, s. 16.

Anotace: Narodila se 12. srpna 1905 v Merklíně. Do Blížejova přišla jako učitelská praktikantka v roce 1928. Zapisovala si poznámky, které vedla až do listopadu 1938. Na základě nich vyšel v roce 1945 (23. srpna) v časopise Svobodný směr článek o záboru Blížejova v roce 1938. Po odchodu z Blížejova roku 1938 žila v Domažlicích. Po válce se věnovala literární a národopisné činnosti. Spolupracovala s Plzeňským rozhlasem na rozvoji národopisu a folkloru. Od roku 1953 bydlela na České Kubici. Zemřela v Merklíně. Její literární pozůstalost je uchována v Muzeu Chodska. - 110. výr. narození

Rádl, Matěj - starosta Domažlic

* 31. 07. 1876 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 18. 08. 1945 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Hana, O.: Představitelé města Domažlice, s. 2.

Anotace: Bydlel na Týnském předměstí čp. 194. Zvolen starostou za Živnostensko-obchodní stranu středostavovskou. Do funkce nastoupil po Václavu Pavlíkovi 17. prosince 1935 a vykonával ji do 12. února 1939, kdy bylo zastupitelstvo rozpuštěno Zemským úřadem v Praze a jmenován vládní komisař JUDr. Otakar Kalandra. Zastupitelstvo bylo rozpuštěno z důvodu rezignace většiny členů zastupitelstva při změně politického systému. Syn Václava Rádla, měšťana a mistra polocajchářského a Kateřiny, rozené Nové. Jeho portrét namaloval Rudolf Vojtěch Špillar. - 70. výr. úmrtí

Regal, Antonín František - kněz

* 26. 05. 1872 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 07. 08. 1930 - Tovačov (okr. Přerov)

Místa působení: Votice

Literatura: Kalendárium osobností západních Čech na rok 2000, s. 84. Plzeň, SVK 1999.

Anotace: Původně katolický kněz, v roce 1920 vstoupil do nově vzniklé Církve československé husitské. Přítel dr. Karla Farského. - 85. výr. úmrtí

Royt, Jakub - sochař

* 29. 08. 1860 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 10. 01. 1890 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice, Olomouc, Mnichov (Německo), Vídeň (Rakousko), Praha
Literatura: Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 2, s. 377. P., R. Ryšavý 1950., (aks): Odešel třicetiletý. Domažlicko, 5, 1995, 19. 1., č. 3, s. 4., Hana, O.: Domažlický občan Jakub Royt, nadaný akademický sochař. Dom. deník, 7, 1998, 13. 11., č. 266, s. 17., Vorlíček, J.: Sochař Jakub Royt. Dom. deník, 9, 2000, 13. 1., č. 10, s. 15.

Anotace: Narodil se v domě čp. 74 město (který je dnes již zbořen), v rodině ševcovského tovaryše Jana Royta, který byl majitelem prvního domažlického obchodu s ovocem. Uměleckou dráhu začal v dílně sochaře Aloise Amorta v Olomouci, se kterým se seznámil za Amortových pobytů v Domažlicích. Odborné vzdělání si pak doplnil na akademii v Mnichově, pracoval samostatně i s jinými ve Vídni, v Pešti a v Praze. Největší rozmach tvůrčí aktivity prožíval ve Vídni, kde spolupracoval na výzdobě dvorního Velkého divadla. Umělecká pozůstalost byla získána pro Průmyslové muzeum v Domažlicích. Je autorem soch Geologie a Mineralogie na průčelí Národního muzea v Praze. Na jubilejní výstavě v Praze roku 1891 vystavena Pravda vítězí z roku 1889. Účastnil se soutěže na fontány před Rudolfinem dvěma návrhy, z nichž jeden byl poctěn cenou. Onemocněl tuberkulózou a rok před smrtí se vrátil do Domažlic, kde žil v domku čp. 81 na Bezděkovském předměstí-proti Brance. Pohřben na hřbitově u sv. Jána, později jeho ostatky nechala sestra Marie přenést na nový hřbitov vpravo od hlavního kříže. Roku 1935 mu byl v Domažlicích postaven pomník (naproti ZŠ Komenského). Otomar Hana uvádí datum odhalení pomníku 13. 11. 1938. Busta na pomníku je dílem sochaře V. Amorta, žulový pylon pochází od kamenického mistra Josefa Štěpánka z Havlovic a základy byly vyžděny místním stavitelem Aloisem Procházkou. Pomník věnovala sestra Marie Wallnerová. Pozn.: Měsíc narození uvádí Toman srpen, Kalendárium osobností záp. Čech na roku 1995 a Otomar Hana zmiňuje prosinec. - 155. výr. narození

Šaloun, Ladislav - sochař

* 01. 08. 1870 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

+ 18. 10. 1946 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Výhledy (okr. Domažlice)

Literatura: (jph): Autor Baarova pomníku na Chodsku. Nová Pravda, 1, 1990, 3. 8., č. 180, s. 5., Karlíková, L.: Ladislav Šaloun - J. Š. Baar. Dom. deník, 9, 2000, 7. 9., č. 209, s. 16.

Anotace: Jeden z nejvýraznějších představitelů českého secesního sochařství. Autor pomníku J. Š. Baara na Výhledech, monumentálního Pomníku Mistra Jana Husa na Staroměstském náměstí, či sousoší Slovanské tance a Vyšehrad pro Obecní dům.

- 145. výr. narození

Šambergerová, Kateřina - politický vězeň

* 27. 07. 1891 - Borovy (okr. Plzeň-jih)
+ 09. 08. 1945 - Praha-Bohnice (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Domažlice, Bohnice

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949.

Anotace: Žena dělníka z Domažlic, zatčena 17. září 1941. Zemřela po třech letech věznění nacisty dne 9. srpna 1945. - 70. výr. úmrtí

Šanda, Dominik - děkan

* 04. 08. 1880 - Černoves (okr. Prachatice)
+ 20. 04. 1937 - Poběžovice (okr. Domažlice)

Místa působení: Poběžovice, Šitboř, Pivoň (vše okr. Domažlice)

Literatura: Špačková, M.: Kdo byl Dominik Šanda? Poběžovicko, 2007, č. 5, s. 3., Holý, J. P.: Páter Dominik Šanda... Poběžovicko, 2010, č. 11, s. 3.

Anotace: V roce 1900 maturoval v Českých Budějovicích, roku 1905 byl vysvěcen a pak již byl celý jeho život spojen s Poběžovicem. V Poběžovicích působil jako kaplan, několik let prožil v Šitboři a na Pivoni. Od roku 1916 až do své smrti v roce 1937 byl poběžovickým děkanem a farářem. Jeho pomník s německým nápisem byl opraven péčí Občanského sdružení Dobrohost v roce 2007. - 135. výr. narození

Šeffner, Antonín - malíř

* 02. 04. 1887 - Spálené Poříčí (okr. Plzeň-jih)
+ 10. 08. 1930 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Toman, P.: Nový slovník čsl. výt. umělců. 2, s. 525. P., R. Ryšavý 1950., Holý, J. P.: Výročí bytostného romantika Šeffnera. Dom. deník, 11, 2002, 18. 4., č. 91, s. 17.

Anotace: Vystudoval učitelský ústav v Plzni. Působil jako malíř a učitel v Domažlicích, kde se i oženil. Vzdělával se soukromě u malířů Veliška v Plzni, u Paroubka v Domažlicích, Kalvody v Běhařově. V roce 1927 byla v Domažlicích uspořádána z jeho prací výstava, posmrtně pak v Plzni roku 1931. Autor obrazů: V slunci, Čerchov, Stará Chalupa, Ulička v Domažlicích. Vedle krajin maloval i portréty. Pozn.: Kalendárium osobností západních Čech na rok 2000 uvádí datum úmrtí 19. srpna 1930. - 85. výr. úmrtí

Štěpánková, Hana - spisovatelka

* 25. 08. 1890 - Maškův Mlýn (okr. Domažlice)

+ 20. 02. 1950 - Kdyně (okr. Domažlice)

Místa působení: Kdyně

Literatura: Lidová demokracie, 22. 2. 1950, s. 3., Časopis Společnosti přátel starožitností, 58, 1950, s. 59-60., (hat): Vzpomínka na H. Štěpánkovou. Domažlicko, 5, 1995, 9. 2., č. 6, s. 6., Svačina, R.: Ve Kdyni na hyjtě. Domažlický deník, 2, 1995, 20. 2., č. 43, s. 10., Holý, J. P.: Vděk Chodska spisovatelce Haně Štěpánkové z 'Maškojc' mlýna. Dom. deník, 9, 2000, 17. 02., č. 40, s. 16., Štěpánková, J.: 50 let od úmrtí Hany Štěpánkové. Zpravodaj radnice Kdyně, 20, č. 18., s. 12.

Anotace: Manželka Jaroslava Štěpánka. Pořadatelka pozůstalosti J. Š. Baara, kterého poznala v roce 1921 a jenž měl velký vliv na její tvorbu. Zabývala se sběrem pověstí a pohádek na Chodsku a Kdyňsku. Vydala sbírky: Ke kořenům, Zkazky lidu na Kdyňsku a Domažlicku, Chodské přástky, Setkání, Cestou poznané pravdy. Snažila se co nejvíce přiblížit lidovému vyprávění. Její literární zpracování stojí na půli cesty mezi vyhraněnou literární formou a zápisem. Pozn.: Podle JPH narozena 20. 8. (ověřeno v článku dcery), podle Kalendária osobností západních Čech 8. 8. Matka Jaroslavy Štěpánkové. - 125. výr. narození

Ulč, Václav, Ing. - umělecký fotograf

* 17. 08. 1945 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Rakousko

Literatura: Databáze regionálních osobností Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje.

Anotace: Rakouský fotograf českého původu. Absolvent Střední průmyslové školy elektrotechnické v Plzni a Vysoké školy zemědělské v Praze. V sedmdesátých a osmdesátých letech působil v Plzni, v roce 1989 odešel do Rakouska. Účastník mnoha mezinárodních fotografických soutěží a výstav. - 70. výr. narození

Ulčová, Marie, PhDr. - etnografka

* 11. 08. 1925 - Plzeň-Božkov (okr. Plzeň-město)

+ 18. 03. 1998 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Plzeň, Chodsko

Literatura: Holý, J. P.: K narozeninám dr. Ulčové. Domažlický deník, 2, 1995, 18. 8., č. 192, s. 10., Bernášek, V.: Vnikat do tajů lidové kultury je velkým dobrodružstvím. Domažlicko, 5, 1995, 24. 8., č. 34, příloha., Holý, J. P.: Marie Ulčová se zasloužila o chodský národopis. Dom. deník, 9, 2000, 17. 8., č. 191, s. 16., Kalendárium osobností západních Čech na rok 2000, s. 86. Plzeň, SVK 1999.

Anotace: Dcera řídicího učitele. Původně studovala na obchodní škole. Později složila doplňovací maturitu na gymnáziu, vystudovala národopis na Univerzitě Karlově v Praze a získala doktorát filozofie. Po dlouhá léta řídila národopisné oddělení Západočeského muzea v Plzni. Přednášela pravidelně v rozhlase, jezdila často na Chodsko a pořádala zde přednášky. Pozn.: Údaj o úmrtí čerpán z Kalendária osobností západních Čech na rok 2000. - 90. výr. narození

Voráč, Jaroslav, PhDr. - dialektolog

* 15. 08. 1910 - Klatovy (okr. Klatovy)

+ 24. 03. 1989 - Klatovy (okr. Klatovy)

Místa působení: Klatovy, Spišská Nová Ves (Slovensko), Chodsko, Litoměřice, Praha

Literatura: Kalendárium osobností západních Čech na rok 2000, s. 87. Plzeň, SVK 1999., Holý, J. P.: Byl dobrým znalcem bulačiny. Dom. deník, 9, 2000, 16. 8., č. 190, s. 14.

Anotace: Syn klatovského městského zahradníka, absolvent klatovského gymnázia a Univerzity Karlovy. Jako profesor působil na gymnáziu ve Spišské Nové Vsi, v Litoměřicích a v Klatovech. Od roku 1946 pracoval v Ústavu pro jazyk český, kde se později stal vedoucím dialektologického oddělení. Dobrý znalec bulačiny, svá jazykovědná bádání prováděl i na Chodsku. - 105. výr. narození

Vysvěcení kostela sv. Vavřince na Veselé hoře

- 13. 08. 1775 - Vavřineček (okr. Domažlice)

Literatura: Národní výbory, 39, 1990, č. 33, s. 20.

Anotace: Kostel sv. Vavřince na Veselé hoře byl vysvěcen 13. 8. 1775, při této příležitosti se poprvé konala Vavřinecká pouť. - 240. výr. události

Weber, Josef - ředitel gymnázia

* 09. 08. 1840 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 22. 04. 1917 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Kalendárium osobností západních Čech na rok 1995, s. 64. Plzeň, SVK 1994.

Anotace: Původně působil v Praze na stavovské univerzitě, kde přednášel matematiku a fyziku. Po založení domažlického gymnázia se stal jeho pedagogem a prvním ředitelem (1871-1880). - 175. výr. narození

Wenig, Jan, doc. - malíř

* 15. 08. 1910 - Mrákov (okr. Domažlice)

+ 02. 05. 1972 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Plzeň

Literatura: Kunc, K.: Kdy zemřeli? 1971-1974. P., SK ČSR 1974., Pravda 16. 5. 1972, s. 5., Svobodné slovo 5. 5. 1972, s. 3., Malá encyklopedie výtvarných umělců..., s. 126. Plzeň, Západočeské nakladatelství 1990., Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 2, s. 695. P., R. Ryšavý 1950., Burda, J.: Malíř a pedagog Jan Wenig. Dom. deník, 2, 1995, 10. 8., č. 185, s. 10., Burda, J.: Malíř a pedagog J. Wenig. Dom. deník, 6, 1997, 30. 4., č. 101, s. 15., Losenický, B.: Vzdušně hmotné malování Jana Weniga. Dom. deník, 6, 1997, 02. 05., č. 102, s. 15., Šmídová, V.: Výběr z celoživotní tvorby J. Weniga. Dom. deník, 7, 1998, 7. 8., č. 183, s. 14., Losenický, B.: Malíř Jan Wenig a rodová tradice. Dom. deník, 9, 2000, 10. 8., č. 185, s. 17.

Anotace: Studoval architekturu na ČVUT v Praze, současně Akademii výtvarných umění a Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Malíř a středoškolský profesor na reálném gymnáziu v Plzni. Učil také na pedagogické fakultě v Plzni, kde byl od roku 1963 docentem výtvarné výchovy. Vydal učebnice pro výuku výtvarného umění. Byl členem skupiny Kontakt i Svazu výtvarných umělců, po řadu let stál v čele výtvarnické organizace v kraji. Maloval kompozice a portréty. Byla mu blízká periférie, prostředí cirkusu a divadla, inspiraci hledal také v literárních postavách. Zabýval se tvorbou plakátů i grafikou. Ilustroval knihy, navrhoval i divadelní scény. Je autorem monografie o Jaroslavu Špillarovi i studií o divadle J. K. Tyla. Autor obrazů: V manéži, Akrobat, Polykač ohňů, Zátíší s rybízem, Don Juan, Bičování, In memoriam. - 105. výr. narození

Wünsch, Bohuslav - malíř

* 04. 08. 1900 - Lužná (okr. Rakovník)
+ 19. 01. 1968 - Rokycany (okr. Rokycany)

Místa působení: Rokycany, Domažlice

Literatura: Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 2, s. 711. P., R. Ryšavý 1950., Kalendárium osobností západních Čech na rok 1998, s. 11. Plzeň, SVK 1997.

Anotace: Profesor střední školy v Rokycanech, učitel kreslení na gymnáziu v Domažlicích a absolvent Akademie výtvarných umění v Praze. Zde studoval u profesora Hynaise. Vystavoval například i v Domažlicích. Autor obrazů Chodská vesnička, Pošumaví.

- 115. výr. narození

Zahájení provozu železniční tratě Staňkov-Horšovský Týn-Poběžovice

- 05. 08. 1900 - Staňkov (okr. Domažlice)

Literatura: Petrašovský, A.: Historie horšovskotýnské lokálky. Dom. deník, 9, 2000, 15. 7., č. 163, s. 12., (šp): I dráha letos v Poběžovicích jubuluje. Poběžovicko, 2009, č. 2, s. 3.

- 115. výr. události

Založení Sboru dobrovolných hasičů v Postřekově

- 04. 08. 1895 - Postřekov (okr. Domažlice)

Literatura: Fait, K.: Dobrovolní hasiči v Postřekově mají letos sto páté narozeniny. Dom. deník, 9, 2000, 3. 8., č. 178, s. 15.

Anotace: Postřekovský Sbor dobrovolných hasičů byl založen na ustavující schůzi dne 4. srpna 1895 a čítal dvacet osm členů. Starostou sboru se stal Jiří Řezníček, velitelem Jakub Buršík. - 120. výr. události

Zettl, Augustin P. - děkan

* 25. 08. 1805 - Lodhéřov (okr. Jindřichův Hradec)

+ 07. 11. 1878 - Hostouň (okr. Domažlice)

Místa působení: Hostouň

Literatura: Stippler, S.: Hostouň, s. 114. Tönning, Der Andere Verlag c2008.

Anotace: Na kněze vysvěcen 23. ledna 1831. Mezi roky 1831 až 1843 pracoval jako kaplan v hostouňské duchovní správě, poté se stává farářem v Srbech. Dne 14. prosince 1863 nastupuje v Hostouni do úřadu děkana. V květnu 1874 odchází na odpočinek, žije však dále jako penzista v Hostouni až do své smrti. Dostává penzi z příjmů hostouňského benefícia ve výši 196 zlatých a 7 krejcarů ročně a k tomu obvyklou penzi z církevního fondu c. k. místodržitelství. Autor záznamů o hostouňské farnosti. - 210. výr. narození

Zprovoznění železniční trati Domažlice-Tachov

- 01. 08. 1910 - Domažlice (okr. Domažlice)

Literatura: Antoš, S.: František Josef I. v Domažlicích. Dom. deník, 9, 2000, 21. 8., č. 194, s. 21. - 105. výr. události

Zuvač, František - malíř

* 17. 05. 1905 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

+ 16. 08. 1970 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Chodsko

Literatura: Malá encyklopedie výtvarných umělců..., s. 129. Plzeň, Západočeské nakladatelství 1990.

Anotace: Jako krajinář se začal prosazovat až ve čtyřicátých letech 20. století. Na výstavě v roce 1945 vystavoval kvaše Chalupy v Postřekově a Nový Postřekov. Námětově čerpal (stejně jako řada výtvarníků té doby) na Chodsku, které bylo za okupace symbolem národních lidových tradic. - 45. výr. úmrtí

Znáte to jméno?

Výročí regionálních osobností Domažlicka na měsíc srpen 2015

Sestavil: Petr Vecka

Odp. red.: Bc. Lenka Schirová

Domažlice, Městská knihovna Boženy Němcové 2015. Neustránkováno, 7 výtisků

Tisk: Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice